

Albloselbäcken

flottledsrestaurering

Slutredovisning

2016/2017

Finansiärer

WWF Världsnaturfonden med stöd av Telge Energi AB

Projektägare och Projektledning

Vilhelmina Model Forest/Vilhelmina kommun
Projektledare Mikael Strömberg

Styrgrupp

Mikael Strömberg, Vilhelmina Model Forest
Mats Grönlund, Vilhelmina Kommun
Mattias De Woul, Världsnaturfonden WWF
Lennart Gladh, Världsnaturfonden WWF
Petra Hallebrant, Telge Energi AB
Lars Norberg, Åsele kommun
Christer Borg, SNF/Älvräddarna
Lars Björkelid, Västerbottens Länsstyrelse
Anders Berglund, Västernorrlands Länsstyrelse

VMF
V-mina kommun
WWF
WWF
Telge energi
Åsele kommun
SNF
LST Vb
LST Vn

Bakgrund

Ångermanälvsprojektet grundades 2006 av Vilhelmina Model Forest. Arbetet har främst riktat in sig på att undersöka om det finns möjlighet att återskapa en del av de naturvärden som fanns innan regleringen i Ångermanälven. Många organisationer, myndigheter, entreprenörer, föreningar och eldsjälar har medverkat i projektet. Arbetet har resulterat i 3 stycken rapporter, se bild 1.

Bild 1: tre st rapporter

Efter att ha presenterat den senaste rapporten (Nedre Ångermanälven och Faxälven) hösten 2015 där en av Finansiär var WWF med stöd av Telge Energi, beslutade VMF och WWF att det var dags att börja arbeta med praktiska åtgärder i Ångermanälven.

Styrgruppen beslutade att två st torrlagda älvfåror, nr 1 och nr 2, intill Bullerforsen var lämpliga delprojekt att börja med. Fårorna blev torrlagda i och med vattenregleringen. Arbetet bestod i att gräva sig ned till inloppet vattennivå. Efter mycket funderande och hårt arbete så visade det sig att detta delprojekt luckades över förväntan, se bild 2.

Bild 2: inlopp till torrfåra nr 2

Fortsatta arbetet

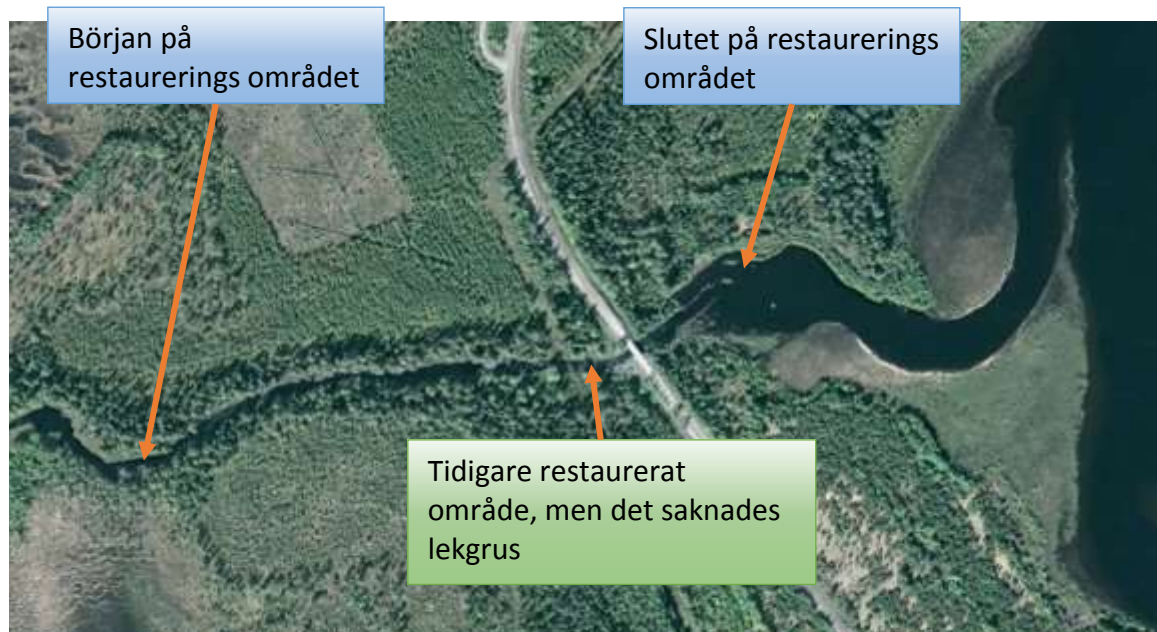
Under sommaren 2016 beslutade VMF och WWF med stöd av Telge Energi att fortsätta arbeta med olika delprojekt i anslutning till Ångermanälven. En intressant del är de flottledsrensningar som gjorts i olika biflöden till Ångermanälven och som utgör ett mycket stort problem för det biologiska livet i vattnet. Torvsjöån, i Åsele kommun och Albloسلbäcken i Vilhelmina kommun, valdes ut i detta skede då dessa bäckar var i stort behov av flottledsrestaurering.

Flottledsrestaurering Albloسلbäcken

2016-2017

Arbetet började under sommaren/hösten 2016 med ansökan om samråd till Länsstyrelsen och tillstånd från alla berörda markägare. Därefter skedde många besök vid Albloسلbäcken för att förbereda arbetet inför restaureringen. Starten av det praktiska arbetet i Albloسلbäcken kom igång i mitten av oktober, pga svårigheter att få tag i lämplig grävmaskin.

Sedan förlängdes projektet på grund av den sena starten samt att vid Torvsjöån kunde sträckan för restaurering utökas. Utökningen av projekttiden var nödvändigt även för arbetet med Albloسلbäcken, för det gav oss tid att få tag i en entreprenör som kunde ta fram bra lekgrus. Sträckan som planerades att restaurera var ca 350 meter lång, men dessutom fanns ett område, strax ovanför landsvägsbron, som visade sig vara nödvändigt att restaurera. På denna sträcka har det tidigare genomförts en restaurering, men det saknades lekgrus vid den övre delen av detta område.

Det praktiska arbetet med restaureringen startade vid den övre delen i ett kortare sel. Arbetet blev att lyfta tillbaka block som lagts upp längsmed stränderna. Därefter gick arbetet vidare med att restaurera ett forsparti, som kanaliserats, genom placera ut stora block. Det huvudsakliga arbetet blev att placera ut block som fanns intill å fåran samt att anlägga 2 reproduktionsområden för öring.

Forssträckan vid den övre delen av restaureringsområdet, innan åtgärd, se bild 4.

Bild 4: åtgärdsområde övre delen, före åtgärd

Forssträckan efter åtgärd. Block har lyfts tillbaka i bäckfåran och vid den övre delen av forsen har 2 lekplatser för öring anlagts, se bild 5.

Bild 5: åtgärdsområde övre delen, efter åtgärd

Nedströms forsen så kommer det ett långt och djupt sel där det finns 2 trängre partier som är kraftigt strömmande. Åtgärderna vid detta område har gått ut på att lägga tillbaka block vid dessa strömpartier, detta för att skapa en starkare ström, för att sedan lyfta tillbaka block som lagts upp mot stranden vid de djupare delarna av selet.

Åtgärderna har gjorts med tanke på att skapa en bättre miljö för både öring och harr men även för att göra bäcken så oattraktiv som möjligt för gädda. Vid slutet på det långa selet börjar en fors sträcka, vid den övre delen av forsen har det anlagts 2 stycken lekområden för öring.

Bild 6: Selet där det finns 2 trängre partier som är kraftigt strömmande.

Nedanför selet börjar en fors som ligger i anslutning till landsvägsbron, tidigare restaurerad del, men där saknas lekrområden så vid den övre delen av forsen anlades 2 stycken lekplatser. Bilden är tagen från landsvägsbron och uppströms, se bild 7.

Bild 7: Strömsträcka nedan sel

Området nedanför landsvägsbron består av en kort fors. För många år sedan har sträckan kanaliserats för att få till mer markerad strömfåra, med lockvatten, ut till Ångermanälven, se bild 8. Efter kanalens slut finns ett långt sel som leder in i Ångermanälven.

Bild 8: Utlopp innan åtgärd

Bild 9: Utlopp under pågående åtgärd

Grävmaskinen är i arbete, se bild 9, med att lägga tillbaka block i bäckfåran som tidigare har används som dammvall längst med kanalen. Strax nedanför landsvägsbron byggdes även en lekplats för öring och harr. Arbetet gick ut på att ta bort den kanal man tidigare grävt vid den nedersta delen av bäcken och att återställa bäckfåran vid utloppet.

Bild 10: Utlopp efter åtgärd.

I bäcken har 5 lekområden byggts, men vid 4 av dessa områden var det stor avsaknad av lekgrus. Vid det nedersta området vid utloppet fanns det gott om naturligt lekgrus så där

kunde det färdigställas. Vid de 4 andra lekområdena kunde grävmaskinen bära ut lekgruset och lägga det exakt på rätt ställe, se bild 11 och 12. I Åsele fanns mycket fint lekgrus sorterat som transporterades till Albloselbäcken.

Bild 11: lekgrus, sorterat naturgrus

Bild 12: Grävmaskinen lägger ut lekgruset

Översiktsbild av genomförda åtgärder

Sel. Har block som buffrats upp på stranden lyfts tillbaka för att skapa en bättre bottenmiljö, och för att göra vattnet oattraktivt för gädda då det blir ett starkare flöde genom selen.

5 stycken lekplatser har anlagts.

Forsparti som kanaliseras. Arbetet gick ut på att återställa forsen i ursprungligt skick.

Vid utloppet från bäcken har man kanaliserat bäckfåran. Återställnings arbeten med att flytta tillbaka block till den gamla bäckfåran är gjord.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har arbetet med flottledsrestaureringen, vid nedre delen av Albloselbäcken, gått mycket bra. Projektet har haft en mycket duktig och erfaren grävmaskinist, vilket har underlättat arbetet avsevärt. Tidigare elfisken har inte visat på några bra resultat för harr och öring, så projektet ser fram emot de första elfiskena, för att undersöka om harr eller öring har reproducerat sig.

Uppföljning av åtgärderna bör göras åren 2019-2020 med elfiske, för då bör man nog kunna få en indikation om fisk etablerat sig. Projektet har pågått under 1 års tid vilket var mycket bra, för att då fanns det tid att ta fram bra lekgrus mm.

I media har projektet syns men då oftast i samband med reportage från Bullerforsen. En informationsskylt i plåt, posters och en mindre broschyr har tagits fram.

Plåtskylten är uppsatt vid Albloselbäcken.

Vi vill samtidigt från Vilhelmina Model Forest och Vilhelmina Kommun tacka Världsnaturfonden WWF och Telge Energi för att ni hjälper till att återställa förstörda vattendrag här i Norrlands inland.

2017-11-13

Slutrapporten är gjord av

Mikael Strömberg

Vilhelmina Model Forest

Mats Grönlund, fiskeriintendent

Vilhelmina kommun

